

POLITECHNIKA KRAKOWSKA IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2012/2013

Wydział Inżynierii Elektrycznej i Komputerowej

Kierunek studiów: Energetyka

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Kod kierunku: Energ

Stopień studiów: I

Specjalności: Elektroenergetyka

1 INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

NAZWA PRZEDMIOTU	Napędy elektryczne w energetyce
NAZWA PRZEDMIOTU W JĘZYKU ANGIELSKIM	
KOD PRZEDMIOTU	WIEiK ENERGET oIS PK30 12/13
KATEGORIA PRZEDMIOTU	Przedmioty kierunkowe
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2.00
SEMESTRY	5

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁADY	ĆWICZENIA	LABORATORIA	LABORATORIA KOMPUTERO- WE	PROJEKTY	
5	30	0	15	0	0	0

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Istota, struktury i zadania napędów elektrycznych jako sterowanych układów przekształcania elektromechanicznego. Charakterystyki mechaniczne silników elektrycznych i maszyn roboczych. Dobór silnika do napędu.

Cel 2 Zasada regulacji napędów elektrycznych poprzez sterowanie momentu elektromagnetycznego. Metody sterowania silników prądu stałego i przemiennego. Praca czterokwadrantowa napędów.

Cel 3 Dobór napędów do określonych zadań. Układy napędowe w przemyśle. Pomiary właściwości elektrycznych i mechanicznych w napędach.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

1 Teoria obwodów elektrycznych. Podstawy elektroniki i energoelektroniki. Maszyny elektryczne.

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza K_W17. Ma wiedzę w zakresie napędu elektrycznego, metod sterowania analogowego i cyfrowego układami napędowymi, oraz zna typowe struktury i właściwości układów elektromechanicznych

EK2 Wiedza K_W19. Ma wiedzę na temat obróbki danych eksperymentalnych, na temat podstawowych przyrządów do pomiaru wybranych wielkości mierzonych w energetyce oraz na temat wykonywania pomiarów wielkości fizycznych w czasie rzeczywistym z wykorzystaniem układów akwizycji danych

EK3 Umiejętności K_U23. Potrafi integrować wiedzę z zakresu różnych dyscyplin nauki oraz stosować podejście systemowe w procesie oceny działania obiektu technicznego

EK4 Kompetencje społeczne K_K04. Potrafi ustalić sposób realizacji zadania inżynierskiego

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁADY		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	1. WSTĘP DO UKŁADÓW NAPĘDOWYCH. Informacje ogólne. Analiza układu przeniesienia napędu. Szttywny układ przeniesienia napędu, zmienny moment bezwładności. Równanie ruchu a zasada regulacji prędkości w stanach dynamicznych i ustalonych. Charakterystyki mechaniczne silników i maszyn roboczych. Punkt pracy ustalonej. Kolokwium kontrolne.	4
W2	2. WŁAŚCIWOŚCI RUCHOWE NAPĘDÓW. Redukcja układu o wielostopniowym przełożeniu mechanicznym na wał silnika. Bilansowanie momentu na charakterystykach mechanicznych (moment elektromagnetyczny, oporowy i dynamiczny). Rozruch, stan ustalony i hamowanie elektryczne napędów, praca czterokwadrantowa napędu. Synteza przebiegu momentu elektromagnetycznego dla zadania napędowego. Analiza uproszczona dynamiki napędu. Podstawy regulacji automatycznej w napędach. Kolokwium kontrolne.	5
W3	3. DOBÓR SILNIKA DO NAPĘDU. Przesłanki wstępne. Silniki elektryczne w napędach. Rodzaje pracy. Dobór silnika na podstawie wykresu pracy wynikającego z syntezy przebiegu momentu elektromagnetycznego. Kolokwium kontrolne.	3
W4	4. NAPĘDY Z SILNIKAMI PRĄDU STAŁEGO. Silnik obcowzbudny w napędzie, opis matematyczny. Podstawy automatycznej regulacji prędkości. Napędy przekształtnikowe prądu stałego i ich zastosowania przemysłowe. Kolokwium kontrolne.	6

WYKŁADY		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W5	5. NAPĘDY Z SILNIKAMI INDUKCYJNYMI. Napędy regulowane i zasilane z sieci sztywnej omówienie. Opis matematyczny i charakterystyki mechaniczne silników indukcyjnych. Regulacja częstotliwościowa silników indukcyjnych podstawy. Napędy z falownikiem napięcia i falownikiem prądu sterowane skalarnie. Kaskada asynchroniczna jako napęd elektryczny i generator indukcyjny. Przykłady zastosowania poznanych napędów w przemyśle. Kolokwium kontrolne.	6
W6	6. NAPĘDY Z SILNIKAMI SYNCHRONICZNYMI. Maszyna synchroniczna połączona z siecią sztywną pracująca jako silnik i jako generator. Podstawy pracy maszyny synchronicznej jako bezszczotkowej prądu stałego, opis matematyczny, praca silnikowa i generatorowa. Synteza przebiegu napięcia twornika silnika bezszczotkowego. Regulacja z orientacją względem pozycji wirnika. Charakterystyki mechaniczne. Nawiązanie do napędów z silnikami komutatorowymi prądu stałego. Kolokwium kontrolne.	6

LABORATORIA		
LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
L1	1. Wprowadzenie do laboratorium. Szkolenie BHP.	1
L2	2. Układ Leonarda. Charakterystyki statyczne podczas pracy czterokwadrantowej. Analiza stanów dynamicznych.	2.5
L3	3. Silnik szeregowy zasilany z przerywacza dwukwadrantowego regulacja automatyczna prędkości.	2.5
L4	4. Silnik indukcyjny klatkowy w napędzie z regulowaną częstotliwością. Kształtowanie właściwości ruchowych.	2.5
L5	5. Kaskada asynchroniczna stałej mocy. Pomiar charakterystyk mechanicznych.	2.5
L6	6. Bezszczotkowa maszyna prądu stałego. Charakterystyki statyczne i analiza stanów dynamicznych.	2.5
L7	7. Kolokwium zaliczające.	1.5

7 NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 Wykłady

N2 Ćwiczenia laboratoryjne

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	0
Konsultacje przedmiotowe	0
Egzaminy i zaliczenia w sesji	2
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	10
Opracowanie wyników	3
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	0
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	15
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2.00

9 SPOSOBY OCENY

x

OCENA FORMUJĄCA

F1 Kolokwium

F2 Sprawozdanie z ćwiczenia laboratoryjnego

OCENA PODSUMOWUJĄCA

P1 Średnia ważona ocen formujących

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

W1 x

OCENA AKTYWNOŚCI BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA

B1 Ćwiczenie praktyczne

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1	
NA OCENĘ 3.0	x

NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	x
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	1. Umiejętność doboru silników do określonego zadania napędowego. 2. Znajomość sposobów syntezy zasilania i sterowania silników realizujących zadanie napędowe. 3. Znajomość sposobów realizacji hamowania elektrycznego silników. 4. Znajomość podstaw automatycznej regulacji silników. 5. Znajomość działania wybranych przemysłowych układów napędowych.
EFEKT KSZTAŁCENIA 2	
NA OCENĘ 3.0	x
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	x
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	1. Umiejętność zaprojektowania i zbudowania układów pomiarowych w laboratorium napędów elektrycznych. Dobór przyrządów pomiarowych. 2. Umiejętność wykorzystania rejestratorów analogowych i cyfrowych. 3. Umiejętność właściwego opracowania danych pomiarowych. 4. Interpretacja wyników pomiarowych.
EFEKT KSZTAŁCENIA 3	
NA OCENĘ 3.0	x
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	x
NA OCENĘ 4.5	x
NA OCENĘ 5.0	1. Znajomość właściwości mechanicznych układów przeniesienia napędu. 2. Znajomość problematyki współpracy silników elektrycznych z układem mechanicznym. 3. Ocena wpływu zasilania przekształtnikowego napędów na układ mechaniczny i sieć zasilającą.
EFEKT KSZTAŁCENIA 4	
NA OCENĘ 3.0	x
NA OCENĘ 3.5	x
NA OCENĘ 4.0	x
NA OCENĘ 4.5	x

NA OCENĘ 5.0	1. Umiejętność sformułowania zadania napędowego. 2. Umiejętność określenia niezbędnych danych dla realizacji zadania napędowego. 3. Umiejętność doboru silnika i sposobu zasilania dla realizacji zadania napędowego. 4. Umiejętność dokonania stosownych obliczeń sprawdzających wstępnie poprawność przyjętego sposobu realizacji zadania napędowego.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKT KSZTAŁCENIA	ODNIESIENIE DANEGO EFEKTU DO SZCZEGÓŁOWYCH EFEKTÓW ZDEFINIOWANYCH DLA PROGRAMU	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE	SPOSOBY OCENY
EK1	K_W17	Cel 1 Cel 2 Cel 3	W1 W2 W3 W4 W5 W6 L1 L2 L3 L4 L5 L6 L7	N1 N2	F1 P1
EK2	K_W19	Cel 3	L1 L2 L3 L4 L5 L6 L7	N2	F1 P1
EK3	K_U23	Cel 1 Cel 2 Cel 3	W1 W2 W3 W4 W5 W6 L2 L3 L4 L5 L6 L7	N1 N2	F1 P1
EK4	K_K04	Cel 1 Cel 2 Cel 3	W1 W2 W3 W4 W5 W6 L2 L3 L4 L5 L6	N1 N2	F1 P1

11 WYKAZ LITERATURY

LITERATURA PODSTAWOWA

- [1] 1. Drozdowski P. — *Wprowadzenie do napędów elektrycznych*, Kraków, 1998, PK
- [2] 2. Drozdowski P. — *Podstawy napędów elektrycznych*, Kraków, 2012, Plik w formacie .pdf
- [3] 3. Drozdowski P. Szular Z. — *Instrukcje do ćwiczeń laboratoryjnych*, Kraków, 2012, Plik w formacie .pdf
- [4] 4.7. Pr. Zb. pod red. Z. Kuczewskiego — *Zbiór zadań z napędu elektrycznego*, Warszawa, 1986, PWN

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- [1] Lubośny Z. — *Elektrownie wiatrowe w systemie elektroenergetycznym*, Warszawa, 2007, WNT

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr hab. inż. Prof PK Piotr Drozdowski (kontakt: pdrozdow@pk.edu.pl)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

1 Dr hab. inż., prof. PK Piotr Drozdowski (kontakt: pdrozdow@pk.edu.pl)

2 Dr inż. Zbigniew Szular (kontakt: aszs@poczta.fm)

3 Dr inż. Janusz Petryna (kontakt: jpetryna@pk.edu.pl)

4 Mgr inż. Arkadiusz Duda (kontakt: aduda@pk.edu.pl)

5 Dr hab. inż. Witold Mazgaj (kontakt: wmazgaj@pk.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejsowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(dziekan)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....
.....
.....
.....
.....